

DESIGNING
THE FUTURE CLASSROOM

פיילוט לסבב 3

פעילויות למידה וסיפורי למידה

Aalto University

אוגוסט 2012

<http://itec.eun.org>

בתיאום עם EUN European Schoolnet

התוכן המוצג במסמך זה נתמך חלקית על ידי תוכנית FP7 של הנציבות האירופית – פרויקט iTEC: Innovative Technologies for an Engaging Classroom (Grant agreement N° 257566). תוכן מסמך זה הוא באחריותם הבלעדית של חברי הקונסורציום ואין הוא מייצג את דעותיה של הנציבות האירופית, ואין הנציבות אחראית לשימוש שייעשה במידע הכלול בו.

רקע על מיזם iTEC

מהי מטרת המיזם?

מטרת iTEC הינה העצמת המורה בהקשר לכיתת העתיד. מטרה זו הוצבה כנגד מגמות הצופות את ביטול בית הספר או את הכפפת המורה לאילוצי הטכנולוגיות.

מה כולל בתוכו המיזם?

מיזם iTEC, בהובלה של רשת משרדי החינוך האירופאיים לתקשוב בחינוך – EUN יארך 4 שנים. במיזם זה לוקחים חלק 15 מדינות באירופה, וביניהם גם ישראל. המיזם כולל עריכת ניסוי רחב היקף, הגדול ביותר מסוגו שנערך אי פעם, שיערב לפחות 1000 כיתות לימוד מרחבי אירופה ומישראל.

המיזם מפתח ובוחן מספר תרחישים להוראה ולמידה עתידיים והוא כולל גישות חדישות להערכה. התרחישים פותחו במטרה לערב מורים, תלמידים, ובעלי עניין אחרים בתהליך שיתרום ללמידה ולהתפתחות של התלמידים.

המיזם גם חוקר מהם המיומנויות הנדרשות ממורים בכיתת העתיד והוא מצייד את המורים ורכזי התקשוב, במסגרת המיזם ומחוצה לו, עם הידע והמיומנויות הנדרשים ליישום התרחישים.

תוצאות המיזם יופצו באופן רחב כדי להבטיח תרומה ממשית בתהליך הרפורמה של מערכת החינוך.

איך פועל המיזם?

מיזמים שנתמכים על ידי הנציבות האירופאית פועלים על פי תוכנית עבודה קבועה שנכתבו ע"י שותפים באירופה. במקרה של iTEC ישנן אוניברסיטאות בפינלנד שכותבות את מערך העבודה. משרדי החינוך משתתפים בכל תהליך העבודה והיישום הפדגוגי. עיקר האחריות היא בפיתוח תרחישים פדגוגיים והערכתם ובארגון ותמיכה בעריכת ניסוי בקנה מידה רחב בבית הספר.

מעורבות של ישראל:

מעורבות ישראל במיזם מאפשרת השתתפות בפעילות חדשנית בחזית הטכנולוגיה החינוכית. השתתפותם של מורים, כיתות, ובתי ספר בישראל יאפשרו הפקת לקחים העשויים להאיר על ברירות שונות בתהליך של יישום תוכנית התקשוב החדשה למערכת החינוך המופעלת ע"י המשרד – והתאמת מערכת החינוך למאה עשרים ואחת.

מה היה עד עכשיו?

בארץ ובאירופה כבר הוצאו לפועל 2 סבבים. בשני סבבים אלו הושמו דגשים על פעילויות למידה שונות כאשר המטרה העיקרית היתה רפלקציה על תהליך העבודה, הכנת תוצרי למידה ע"י התלמידים, ועבודה בקבוצות.

הסבב הראשון התמקד בעבודה בקבוצות בעזרת כלי בפיתוח של חוקרים מפינלנד, בשם TEAMUP. הכלי מאפשר יצירת כיתה וירטואלית, הכנסת נושאי חקר או למידה ובלחיצת כפתור יצירת קבוצות אקראיות או על פי קריטריונים.

חלק מפעילויות הלמידה בסבב הראשון היו: יצירת הקבוצות, שיתוף פעולה למידת גלישה מונחת שיקוף ורפלקציה לאורך כל התהליך, משוב עמיתים

הסבב שני מטרתו היתה לבחון את העבודה בקבוצות תוך שהקבוצות עבדו על תוצר למידה משותף אשר היה חלק ממאגר הלמידה הכיתתי.

חלק מפעילויות הלמידה בסבב השני היו: עבודה עם מומחים חיצוניים, עבודת צוות, רפלקציה, איסוף נתונים מחוץ לבית הספר ומשוב עמיתים.

סבב שלישי

אז מה מצופה מאיתנו בסבב השלישי?

אם אתה רואה את עצמך כמורה הרוצה לשנות את פני ההוראה- לא עוד מורה המעביר ידע, אלא **מורה המשתף בתהליך הבניית הידע את התלמידים**, מורה המשתמש בטכנולוגיה לא ככלי בלבד, אלא לשירות הפדגוגיה, מורה המבין את הצורך בשינוי פרדיגמות בהוראה, מורה הרוצה להשפיע על החינוך במאה ה-21.. זהו המיזם שבבילך.

בסבב זה נבחן את ההיבט של למידה מתוך עיצוב. עיצוב כיתת העתיד, עיצוב מוצר, עיצוב תהליכי הוראה, כל אחד בתחום הידע שלו ובתוך המערך הלימוד שלו.

ב iTEC מקבלים תרחישי למידה, אותם המורים מיישמים בכיתתם. אותם תרחישי למידה מורכבים מפעילויות למידה עם חשיבה רחבה על שיתוף התלמיד בהבניית יחידת הלימוד ויישומה. לכל תרחיש למידה יש סיפורי למידה כדוגמא, כדי שהמורים יוכלו לקבל רעיון כללי כיצד ניתן לשלב את הפעילויות בכיתתן.

במהלך הסבב, המורים נדרשים לערוך רפלקציה שלהם ושל התלמידים על התהליך אותו הם עוברים, לכתוב בלוג, לצלם ולתעד באמצעות הטכנולוגיה המתאימה להם.

תרחישי הלמידה – לא נועדו לעשייה אחד לאחד- אלא כדי לאפשר יצירתיות ובמה להרחיב את הגישה הפדגוגית של המורים.

ומה המטרה של הסבב השלישי?

המטרה - עיצוב כקונספט פדגוגי

למה הכוונה עיצוב? עיצוב הוא משהו שהתלמידים עושים בשביל האחר, בשביל משתמש פוטנציאלי. כדי לעצב מוצר, צריך להפעיל מערך רחב של חשיבה ורפלקציה. מישהו אחר הולך להשתמש במוצר הסופי ולכן התלמידים צריכים להיות חלק מהתהליך של העיצוב, של הלמידה.

אפשר ליישם את פעילויות העיצוב בכל מקצוע לימודי – בין אם זה מקצוע רב מלל או מקצוע בתחום המדעים והמתמטיקה. ניתן לעצב מערך שיעור, תוצר למידה, משחק, בכל תחום ובכל הגילאים.

מושגים - עיצוב כיתת העתיד. iTEC.

תרחישי למידה (Learning scenarios) - תיאור כללי של חווית הלמידה. מתאר את הקונטקסט וסביבת הלמידה, האינטראקציה בין המורה לתלמיד, הכלים והמשאבים שנבחרו.

פעילויות למידה (Learning activities) - מתארים במושגים קונקרטיים מה יתרחש ויישם בכיתה.

סיפורי למידה (Learning stories) - זהו מאגר של פעילויות למידה "ארוזים יחדיו" כדי לספק חוויית למידה הוליסטית.

זהו תהליך שיתופי המערב מורים, מומחים מתחום הפדגוגיה ונציגים מהתעשייה.

ועכשיו ליישום: איך זה עובד?

1. קוראים את פעילויות הלמידה בקובץ הנקרא: פעילויות למידה לסבב 3. (נשלח במייל)
2. קוראים את הדוגמאות של סיפורי הלמידה בקובץ: סיפורי למידה לסבב 3 (נשלח במייל)
3. חושבים על תוכנית הלימודים בחודשיים הקרובים – ומתחילים לסמן היכן ניתן לשלב כל פעילות למידה. (סה"כ כ-6 שיעורים – ניתן יותר מי שרוצה)
4. יוצרים איתי קשר לכל אורך הדרך- שאעזור בחשיבה....
5. יהיו במהלך הפרויקט שאלונים מדי פעם שצריך לענות עליהם. כמו כן – יבחרו 3 מורים שיהיו ה case study teachers, אותם נראיין ונצלם ונעביר מידע יותר מפורט על העשייה שלהם לאיחוד האירופי.

קישורים מומלצים:

- ⊙ מורים מאירופה מדברים על iTEC (שימו לב כל וידאו הוא 1-2 דקות- ויש 4 עמודים - מומלץ לעבור על כל העמודים לשמוע את כל הסרטונים שבאנגלית)
<http://vimeo.com/channels/itec/page:2>
- ⊙ <http://itec.eun.org> האתר הרשמי

- ⊙ האתר של אוניברסיטת אלטו בפינלנד - שבנתה את כל סיפורי הלמידה:
<http://itec.aalto.fi/learning-stories-and-activities>
- שימו לב שיש הסבר על כל פעילויות הלמידה מכל הסבבים. - כרגע אנחנו בסבב 3. Cycle 3

- ⊙ אתר iTEC Israel
- ⊙ מילוי שאלון ראשון (לוקח 3 דקות – בדוק...)

https://www.surveymonkey.com/s/itec-teachers_sept_2012

שאלון זה מיועד לכל המורים שלוקחים חלק במיזם ושואל כיצד הייתם רוצים שהקשר בין יזמי המיזם והמורים יופעל.

כדי לדרבן מורים למלא את השאלון, ישנה הגרלה :

5 מורים שיענו על השאלונים יוגרלו ויקבלו מתנה על סך 30 יורו לחנות Amazon.

ניתן למלא רק עד 11-11

© כשהסבב יגמר, עדיין ניתן להשאר מעורבים בכל מה שקורה ב iTEC. ניתן לעקוב אחר רשת בתי הספר המאוחדים ב [Youtube](#), [Facebook](#), [Twitter](#), וגם להרשם לעלון [iTEC newsletter](#).

אנחנו פה לאורך כל הדרך, כדאי להתחיל, לקפוץ למים, ולהיות חלק משינוי פני ההוראה!

ליצירת קשר: לימור ריסקין 052-5118404 limoriskin@gmail.com